

INTRODUCCIÓ

El consumisme és una de les moltes causes de la crisi actual: econòmica, social, cultural, ecològica. Té una relació directa amb l'estat de pobresa i, en aquest sentit, aboca almenys a dos ritmes: els que poden seguir la cursa d'anar acaparant, i els que en prou feines poden adquirir el necessari per a viure. S'ha arribat a dir que encara que es parla molt de creixement econòmic sostingut, això no és desitjat per tothom. I pot semblar contradictori, però potser el nivell de riquesa material ja és suficient. Estem en un punt que el creixement material està ofegant també el creixement d'altres dimensions de la vida: les relacions personals, familiars, coneixement i cultura, sensibilitat espiritual.

Certament, el sorgiment de valors, recuperats del cristianisme i de les diferents tradicions ètiques i religioses estan fomentant un estil de vida més sobri, del qual n'està parlant especialment el papa Francesc (Vegí's *Laudato Si'*), per tal d'obrir-nos a una altra manera de relacionar-nos humanament, ecològicament i espiritualment. Per això, el gran repte és saber trencar amb la identificació: ser = tenir; el que fa una persona austera no és el que té sinó com viu el que té: senzilla, despresa, generosa.

Les ordes religioses, els sants de tots els temps ens han deixat les seves regles que contempen tota una manera d'estar en aquest món des de la simplicitat i la sacralitat.

La sobrietat és també la base de la solidaritat, apunta González Faus (*Adiestrar la libertad*, 2007). El teòleg trasllada les regles per a ordenar-se en el menjar dels Exercicis de St. Ignasi, a l'ordenar-se en el consum. Així, per exemple, en la 3a. Regla (EE

DEL CONSUMISME A LA SOBRIETAT

212), que es resumeix en dues coses: *la una, en habituarse a comer manjares gruesos; la otra, si delicados, en poca cantidad*, interpreta aquests "manjares" com les marques, és a dir, "un déu que dóna identitat". Identitat de què? Podríem preguntar-nos. Amb què ens identifica el consumisme?

Tenim davant nostre el repte de posar fre a aquest consum que alhora és destrucció i valorar la necessitat d'un cert decreixement, com ha dit el papa Francesc, per tal que tot i tothom pugui viure amb dignitat.

ALGUNES CLAUS PER A ORDENAR EL CONSUM (/ = enfront de ; "versus")

- Viure sàviament / simple acumulació d'informació, pensament superficial.
- Consum responsable i objecció de consciència del consumidor: productes, banca; potenciar el treball en xarxa / No tenir en compte les realitats que hi ha darrera de tot això.
- Aplicar el concepte de proïsme a llarg termini / Accions i omissions que tenen conseqüència en el futur, hipotecant la vida de les properes generacions.
- El que fem té un impacte sobre la natura i els recursos naturals. Què passaria si tothom consumís com nosaltres?
- Redefinir el concepte de progrés / Discurs ecologista dins la lògica de les finances i la tecnocràcia.
- Consciència de la interdependència: comunió entre tots els éssers i vida = do per als altres i

compassió universal, especialment per als més febles / Un ambient cultural que potencia l'individualisme.

- Cultiu de la interioritat per educar el desig de tenir i deixar-se omplir per l'Esperit i l'espiritualitat de la pobresa de Jesús: donar la vida, no aferrar-se a res, no tenir res com a propi. Una existència en donació continuada. La pobresa de les Benaurances de Jesús com a profecia d'un nou món. / Una existència de conqueridors atropellant tot el que ens envolta.

QÜESTIONS

Creus que és possible viure millor amb menys?

Què vol dir tenir el necessari per viure? De quines coses: materials, béns... podries prescindir?

Quins valors cristians, de Jesús, podem rescatar per ajudar a assolir un canvi de mentalitat?

Bibliografia:

Eizaguirre, José: "No todos deseamos un crecimiento económico sostenido, alteza" (28-12-2015).

Carrera, Joan: "Viure millor amb menys: tretze propostes". "Papers C i J", 200, setembre 2016.

González Faus, J.I.: *Adiestrar la libertad* (2007).

Gómez, Joan i Oller, Dolors: *Crisis, religión y espiritualidad: Una inspiración para el cambio*. J i P, Barcelona, 2012.